



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. november 2020
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Rikke Petersen Faaborg
Sagsnr.: 2020-0030-4903
Dok.: 1667336

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 43 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. oktober 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Kristian Thulesen Dahl (DF).

Nick Hækkerup

/

Maria Holm

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 43 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, om Forsvaret, eller andre offentlige myndigheder, har eksisterende beredskabsplaner vedrørende opførelse af et grænsehegn på landegrænsen mellem Danmark og Tyskland?”

Svar:

1. Jeg vil gerne slå helt fast, at regeringen ikke kommer til at tillade en gentagelse af de scener, vi så udspille sig ved de danske grænser i efteråret 2015.

Regeringen følger migrantsituationen ved både de danske grænser og Europas ydre grænser tæt. Det samme gør politiet, som er til stede ved de danske grænser og er klar til at håndtere en krisesituation, hvis den skulle opstå, herunder iværksættelse af en intensiveret grænsekontrol.

På baggrund af situationen i 2015 blev der indført en række værktøjer, som regeringen kan anvende, hvis der igen skulle opstå en situation med større migrationstilstrømning. Danmark er derfor i dag bedre forberedt til håndtering af en sådan situation.

Hvis der skulle opstå en konkret risiko for en større migrationstilstrømning mod den danske grænse, er regeringen klar til at iværksætte de nødvendige foranstaltninger – og viser der sig behov for opsætning af et grænsehegn, er regeringen også villig til det.

Herudover er det vigtigt for mig at påpege, at situationen ved de danske grænser – hvor antallet af asylansøgere er historisk lavt – er væsentligt forskellig fra situationen i 2015, og at regeringen arbejder aktivt for at skabe langsigtede løsninger i form af et mere retfærdigt og humant asylsystem, der også mere permanent skal mindske tilstrømningen af asylansøgere mod Danmark, jf. nærmere herom nedenfor.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, der har oplyst følgende:

”1. Danmark oplevede i efteråret 2015 en historisk stor tilstrømning af flygtninge og migranter, der bl.a. betød et stort pres på den eksisterende kapacitet til indkvartering af asylansøgere, ligesom det udfordrede politiets kontrol med udlændinges indrejse.

Situationen i dag er en anden. Antallet af asylansøgere i 2020 er historisk lavt. Der er i de ti første måneder af 2020 registreret ca. 1.300 asylansøgere, hvor der til sammenligning i samme periode i 2019 blev registreret ca. 2.300 asylansøgere. Derudover blev der i hele 2019 registreret 2.716 asylansøgere, hvilket var det laveste på ét år siden 2008.

2. Som opfølgning på situationen i 2015 er der efterfølgende vedtaget en række lovændringer, som giver myndighederne en række handlemuligheder i forhold til håndtering af større migrationsstrømme, hvis dette skulle blive nødvendigt.

Udlændinge- og integrationsministeren kan således i særlige tilfælde – hvor tilstrømningen af flygtninge og migranter bliver så voldsom, at det kan blive umuligt at fremstille frihedsberøvede inden for den almindelige frist på 72 timer – beslutte, at fristen for domstolsprøvelse af en administrativ frihedsberøvelse skal suspenderes i en nærmere angiven periode, således at prøvelsen af frihedsberøvelser i denne periode skal ske snarest muligt og inden fire uger.

Det drejer sig endvidere om politiets mulighed for i ganske særlige tilfælde at meddele forbud mod bus-, tog - og færgedrift over danske landegrænser, f.eks. i en situation, hvor tilstrømningen af udlændinge bliver så voldsom, at politiet eller udlændingemyndighederne ikke kan håndtere situationen, og forbud efter bestemmelsen må anses for nødvendigt for at afværge betydelig forstyrrelse af den offentlige orden og fare for den offentlige sikkerhed.

Herudover drejer det sig om muligheden for, hvis det vurderes nødvendigt for at sikre en effektiv midlertidig grænsekontrol, at sanktionere transportselskaber i tilfælde, hvor transportselskabet har medtaget passagerer til Danmark over en indre Schengen-grænse, der ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum.

Endeligt drejer det sig om den såkaldte nødbremse, der kan aktiveres af udlændinge- og integrationsministeren i særlige tilfælde. Iværksættes nødbremsen, kan politiet afvise en udlænding, der forsøger at indrejse ved en dansk luft-, sø- eller landegrænse fra et andet land, der er omfattet af Dublinforordningen, dvs. umiddelbart på grænsen, hvis den pågældende søger asyl i Danmark.

Det vil være en forudsætning for udlændinge- og integrationsministerens beslutning om at aktivere nødbremsen, at der foreligger en krisesituation, hvor Dublinsamarbejdet formelt set stadig fungerer, men hvor samarbejdet efter den danske regerings

opfattelse i realiteten er holdt op med at fungere, og hvor Danmark således efter en folkeretlig vurdering ikke længere kan anses for forpligtet til at følge procedurerne i Dublinforordningen.

3. Det bemærkes dog, at situationen på EU-plan – både for så vidt angår medlemsstaternes beredskab og evne til at modstå migrationspres samt mulighederne for at reagere koordineret fra EU's side – er væsentligt forbedret siden migrationskrisen i 2015. Der er bl.a. et langt bedre datagrundlag for at følge migrationsstrømmene, overvåge udfordringerne langs grænserne og i medlemsstaterne og iværksætte tidlige indsatser, ligesom kontrollen med de eksterne EU-grænser er styrket betydeligt.

4. Spørgsmålet om migrationsstrømme hænger endvidere efter regeringens opfattelse sammen med, at det nuværende asylsystem er dysfunktionelt. Det er efter regeringens opfattelse derfor afgørende at fjerne de incitamentsstrukturer, der gør det muligt for menneskesmuglere at tjene formuer, mens migranter og flygtninge omkommer eller udsættes for overgreb på migrationsruterne på vej mod EU. Samtidig kan vi hjælpe langt flere bedre, hvis vi hjælper i nærområderne.

Regeringen arbejder derfor for et retfærdigt og humant asylsystem, hvor et af elementerne i ambitionen herom er at etablere en ordning om overførsel af asylansøgere til et tredjeland med henblik på asylsagsbehandling og indkvartering i tredjelande. Det er forventningen, at etableringen af en sådan ordning vil føre til færre asylansøgere i Danmark. Det skyldes, at en ansøgning om asyl på dansk jord, som det klare udgangspunkt, ikke længere vil kunne føre til opholdstilladelse i Danmark, og at incitamentet til at rejse til Danmark derfor vil være mindre. For den gruppe af asylansøgere, der har krav på beskyttelse, er det regeringens ambition, at beskyttelsen ydes i det tredjeland, som asylansøgere er blevet overført til.”